

SPORCULAR VE GRİP

Dr. Yusuf Toktamış

Pasteur Mérieux

Assistant Medical Director

Yurdumuzda yeni tanınmaya başlayan gribin, henüz benzeri hastalıklardan ayrımı sağlıklı olarak yapılamamaktadır. Sonbahar ve kış aylarında yaygın olarak görülen ve "gripal enfeksiyonlar" olarak tanımlanan üst solunum yolu enfeksiyonları, etkenlerine göre araştırıldığında, bu hastalıkların %49.5'unun grip virüsü (Myxovirüs Influenza) ile oluşurken, geriye kalan %50.5'u ise 9 değişik mikroorganizma arasında paylaşılmaktadır. Bu yüzden, en büyük orana sahip gripten korunma önem kazanmaktadır. Ayrıcı tanı için gerekli laboratuvar koşulları yurdumuzda yaygın olmaması ve pahalı olması nedeniyle gerektiği şekilde kullanılamamaktadır. Bunun doğal sonucu olarak sonbahar, kış mevsimlerinde görülen ve benzer belirtilerle seyreden tüm üst solunum yolu hastalıkları, gerek sağlık kesimi çalışanları, gerekse halkımız tarafından "gripal enfeksiyonlar" olarak yanlış tanımlanmaktadır.

Gribin, "Gripal enfeksiyonlar" olarak nitelenen diğer enfeksiyonlardan ayrılması gereklidir. Çünkü, tıp tarihinde en büyük ölüm nedeni olarak bilinmektedir. İleri yaştaki kişilerde ve kronik hatalığı olanlarda grip enfeksiyonuyla birlikte varolan hastalıklar alevlenmekte veya ikincil hastalıklar yerleşebilmekte ve ölümcül olabilmektedir. Grip belirtilerinin bilinmesi ile ayrıcı tanıda bulunabilmektedir. Bu belirtiler; şiddetli baş ağrısı; gözlerde yanma, batma, sulanma; 39°C'in üzerinde ateş; tüm eklemlerde ve vücutta yaygın ağrılar; burun akıntısı; kuru öksürük; solunum zorluğu olarak özetlenebilir. Bu yüzden halk arasında "paçavra hastalığı" olarak bilinmektedir. Oysa bir soğuk algınlığı, nezle, akciğer enfeksiyonları sadece belirtilerin benzerliği yüzünden karıştırılabilmektedir.

Virüs hastalığı olduğu için, tedavide belirtileri ortaya kaldırmaya çalışmak dışında bir şey yapılamamaktadır. Bu da, ateş olursa ateşi düşürmeye çalışmak, öksürüğü azaltmak veya balgamlı öksürük haline çevirmeye çalışmak, burun açıcı ilaçlar kullanmak, eğer ikincil bakteriyel enfeksiyon yerleşmişse antibiyotik kullanmak ve tedavinin en önemli unsuru günlerce süren yatak istirahatidir. Özetleyecek olursak, kişi günlerce "paçavra" halinde, bitkin, birçok ilaç alarak yatakta yatmak zorundadır. Eğer kişinin önceden olan sağlık sorunları da varsa veya ileri yaştaysa grip ölümle sonuçlanmaktadır.

Yaşamı tehdit eden sonuçları yüzünden, tıp otoriteleri, gribe özel bir ilgi göstererek değişik boyutlarıyla incelemişlerdir. Sonuç olarak grip, ileri yaştaki (60 yaş üzeri) kişilerde ve klinik hastalığı olanların korunması gerekli bir enfeksiyon hastalığı olarak tanımlanmıştır. Bunun ardından dikkatler;gribin ekonomiye olan etkileri üzerinde toplanmıştır. Bu konuda yapılan araştırmalarla, ekonomik boyutun çok büyük olduğu ve önlem alınması gerektiği sonucunda varılmıştır. Çünkü, Amerika'da yapılan araştırmalar, her yıl gribe yakalanan kişilerin aldıkları raporların toplamının, 15.000.000 (onbeş milyon) işgününe eşit olduğunu ve ekonomik kaybın ise 3-5 milyar \$ civarında olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar sadece ileri yaştakilerin değil, aynı zamanda üretken kesimin de (20-50 yaş arası) gripten korunması gerektiği sonucuna varılmıştır. Böylece tıbbi endikasyonun yanısıra ekonomik endikasyon grip aşılmasında önem kazanmıştır.

Şuanda, gribin sporcular üzerindeki etkileri gündemdedir. Gerek amatör olarak sporla uğraşmak, sağlıklı ve modern yaşamın bir parçası olarak değerlendirildiğinden, gerek kitlelere mal olmuş sporcuların ve spor takımlarının başarısızlıklarının toplumu etkilenmesinden ötürü gripten korunması gereken diğer bir kesim olarak sporcular üzerinde durulmakta ve bu konudaki tartışmalar devam etmektedir.

Michigan State Üniversitesi spor hekimliği kürsüsü öğretim üyesi, Dr. Douglas B.

Meckeag "Eğer bir takım karşılaşmalar döneminde grip salgını ile karşı karşıya kalırsa, doğal olarak performansları olumsuz etkilenecek ve kolay bulaşabilmesi nedeniyle sadece bir kişiyi değil tüm takımı etkileyecektir. Bu yüzden sporcular korunmalıdır." demektedir. Bu düşünceye karşı çıkan Harvard Tıp Okulu Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği öğretim üyesi, Doç Dr. Harvey B. Simon; "Bildiğim kadarıyla tüm takımı etkileyen bir grip salgını olmamıştır. Bu yüzden, sporcuların aşılınması sadece teorik olarak geçerlidir" demektedir. Ancak doğal olarak "Peki ya salgın olursa?" sorusuna, "Bu ihtimal gözönüne alındığında sporcu aşılması mantıklı görünmektedir." yanıtını vermektedir.

Antrenörler ise çok daha farklı bir boyuttan tartışmaya katılmakta ve "ihtimali bir salgından korunmak için aşılınma, durduk yerde sağlıklı sporcularımızı yan etkilerle karşı karşıya bırakmak olur." demektedirler. Oysa gelişen aşı üretim teknikleriyle, yan etki oranı %3'lere düşürülmüştür.

Yurdumuzda ise, sporcuların aşılınması Beşiktaş, Galatasaray, Fenerbahçe Futbol takımları, Efes Pilsen Basketbol takımı önderliğinde başlamıştır. Üç yıldan bu yana düzenli aşılınmakta ve gribeye karşı korunmakta olan Beşiktaş Futbol takımının masörü Necati Yücel, üç yıldan bu yana, korkulu rüyaları olan ve tam önemli maçların olduğu haftalarda salgın yapan gripten; tüm takımın, personelin, yöneticilerin aşılınmasıyla kurtulduklarını belirtmektedir. Gene Beşiktaşlı futbolcu Metin Tekin, aşılınmadan önceki senelerde her sonbahar, kış mevsiminde ağır grip geçirdiğini ve son üç senedir aşılınmayla artık korunduğunu söylemektedir.

kın temposu yüksek bir antrenman y

GRİP AŞISI OLDULAR

Beşiktaşlı futbolcular antrenmanında grip aşısı oldular. Tür Müne futbolcu bu zor zamanda hastalanmasında diği için futbolcular aşı oldu.

MECİDİYEKÖY

Grip aşısını u

Grip mevsimine girdik. Ancak öldürmeyen ama süründüren tedavi bulamadı. Bu... emin yolu...

Türkiye

26 EKİM 1993 SALI

Beşiktaş grip aşısı oldu

SIYAH-Beyazlı futbolcular dün topluca hastaneye giderek gribeye karşı koruyucu aşı oldu. Bazı futbolcular iğneden korkarken Rıza da gülüyordu.

Beşiktaş

FUTBOLCULARA AŞI

Yaklaşan kış mevsimini gözönüne alan Beşiktaş sağlık yetkilileri, dün futbolculara grip aşısı yaptırdı. Prof.Dr.Yüksel Tenekecioglu kontrolünde yapılan aşıdan bulunan Recep, Gökhan, Mehmet ve Sergen pında sonra aşı olacak.

BAKIRKÖY İLE MAÇ

Bakırköy, B.Ali ve yedeklerin de... 4.00'de yapılmış... kayı... futbol...